

Guia operativa per al traspàs del servei de compostatge

1. Situació inicial

La recollida selectiva de la FORM és obligatòria a Catalunya des del 2008. Davant la manca d'una planta comarcal de gestió d'aquesta fracció, el Consell Comarcal va impulsar l'autocompostatge mitjançant una prova pilot subvencionada per l'Agència de Residus de Catalunya. Des d'aleshores, el Consell Comarcal ha prestat el servei de seguiment del compostatge domèstic com a suport als municipis, contribuint a reduir residus i sent compatible amb el desplegament de la recollida comarcal de la FORM iniciat amb la posada en marxa de la planta de compostatge del CTR el 2017.

Malgrat els esforços, l'autocompostatge no ha resultat una via de gestió de la fracció orgànica suficient ni eficient per donar cobertura al total de la població.

Per assolir els percentatges de reciclatge exigits per la normativa vigent i evitar que la FORM acabi com a fracció resta als dipòsits controlats, és imprescindible reforçar la recollida separada i centralitzada de la fracció orgànica.

Així doncs, el servei de compostatge s'integrarà com a part del servei de recollida de la FORM, en aquells municipis que tinguin delegada aquesta fracció al Consell Comarcal.

Es pot sol·licitar formalment la delegació de la fracció orgànica al Consell Comarcal i en el cas que hi hagi un grup de municipis interessats, les característiques dels quals facin possibles una ruta eficient, s'estudiarà la manera de realitzar el servei per delegació.

2. Altes i baixes del servei

Altes del servei

Per adherir-se al servei de compostatge és obligatori disposar d'un compostador. En la sol·licitud d'alta, l'usuari ha d'indicar si requereix la cessió d'un compostador o si en té un de propi. Els compostadors particulars poden utilitzar-se sempre que compleixin els requisits mínims de ventilació, confinament del material i seguretat.

En cas que l'usuari necessiti un compostador, l'ajuntament en facilita un de municipal. Els compostadors són propietat de l'ajuntament, que en cedeix l'ús a les persones compostaires.

L'alta inclou la validació o cessió del compostador, la seva instal·lació quan escau i la formació inicial sobre el funcionament i les condicions d'ús del servei.

Baixes del servei

L'usuari pot sol·licitar la baixa del servei a l'ajuntament retornant el compostador municipal cedit. La baixa també es pot acordar d'ofici, mitjançant resolució motivada, en els casos següents:

- inactivitat injustificada del compostador,
- ús inadequat reiterat,
- trasllat de municipi,
- defunció.

En tots els casos, s'ha de recuperar el compostador municipal i actualitzar el registre d'usuaris per cessar els seguiments tècnics associats.

3. Material disponible

Actualment el servei disposa de més de 1.200 compostadors entre els municipis de la comarca. No es retiren els compostadors existents, ja que són propietat dels respectius municipis.

Els compostadors del servei són models de plàstic reciclat, lleugers i fàcilment desmuntables, amb perforacions laterals per garantir una correcta ventilació. Disposen de tapa superior per a les aportacions i de portella inferior per a l'extracció del compost. Els models comercialitzats més habituals tenen capacitats al voltant dels 420 litres.

En cas de rebre noves sol·licituds per a la implantació de compostadors, la majoria d'ajuntaments poden reubicar compostadors inactius abans d'adquirir-ne de nous. Si no fos possible i cal adquirir nous compostadors, disposeu d'un llistat d'empreses on es poden comprar compostadors.

Empreses on es poden adquirir compostadors:

- Ciclo verde: <https://cicloverde.org/productos/catalogo-de-compostadores/>
- Vermican: <https://ecompostaje.com/tienda/>
- Alquienvas: alquienvas.com/catalog/familia/19
- Maya Green Solutions: [Maya-Green-Solutions.pdf](#)

4. Descripció del servei de compostatge

El servei de compostatge inclou:

- L'assessorament inicial per a la implementació dels compostadors.
- El seguiment tècnic periòdic de les unitats de compostatge domèstic i comunitari.
- L'elaboració d'informes sobre l'estat i qualitat del compost produït.
- L'elaboració dels tràmits documentals requerits per al seguiment de la fracció orgànica a través del sistema documental de residus (SDR) de l'Agència de Residus, principalment la Declaració de l'Estat Actual (DEA) i la sol·licitud de retorn de l'impost de residus.

L'**assessorament inicial** consisteix en una primera visita presencial que inclourà la cessió i/o validació del compostador i la formació inicial amb instruccions de funcionament i seguretat.

El **seguiment** permet comprovar el bon funcionament del procés de compostatge i recopilar les dades necessàries per al control i la traçabilitat del servei, així com per a la detecció d'incidències o incompliments. Les dades obtingudes s'utilitzen per al compliment dels tràmits documentals exigits per al seguiment de la fracció orgànica a través del Sistema Documental de Residus (SDR) de l'Agència de Residus de Catalunya.

Els **informes anuals del servei** de compostatge es troben disponibles a "El meu espai" dins la web de l'àrea de medi ambient del Consell Comarcal. També hi trobareu totes les dades recopilades fins ara: llistat de compostaires, seguiments realitzats, incidències, informació dels compostadors instal·lats. Es mantindrà l'accés a la informació a la web "El meu espai" per a que els municipis puguin consultar i descarregar qualsevol informació necessària.

El servei de seguiment, l'assessorament inicial i els informes del servei poden continuar la seva prestació a través de mitjans propis o mitjançant la contractació externa.

Per a l'**elaboració dels tràmits documentals** requerits anualment per l'Agència de Residus de Catalunya, teniu a disposició les corresponents guies de presentació.

5. Continuació del servei amb mitjans propis

L'**assessorament inicial** consisteix en una primera visita presencial que inclourà la cessió i/o validació del compostador i la formació inicial amb instruccions de funcionament i seguretat.

Els requisits mínims per a la validació d'un compostador privat són els següents:

- Espai de compostatge delimitat mitjançant un tancat de fusta, de plàstic, de maons, etc.
- Espai de compostatge airejat: ha de disposar de perforacions que permetin l'entrada d'aire a la pila de compostatge.

Per facilitar la formació inicial del servei per mitjans propis, posem a la vostra disposició:

- Tríptic del servei de compostatge (Annex 1)
- Exemple de correu per a una nova alta al servei de compostatge (Annex 2)
- Llistat de recursos formatius disponibles (manuals, guies, dossiers) (Annex 3)

Les visites de **seguiment** es realitzen principalment in situ, amb l'objectiu de confirmar que el compostatge evoluciona adequadament, obtenir la informació requerida per al control del servei i identificar qualsevol anomalia o ús inadequat.

Per facilitar el seguiment del servei per mitjans propis, us facilitem:

- Annex recopilatori dels compostadors del municipi amb el perfil de compostaire segons el nivell de seguiment recomanat (expert, actiu, inactiu). Trobareu l'annex corresponent al vostre municipi accedint a "El meu espai" o bé el podeu sol·licitar al correu electrònic compostatge@altemporda.cat.
- Llistat de comprovacions per el bon funcionament del procés de compostatge (Annex 4)
- Llistat de dades a recopilar durant la realització dels seguiments, per tal de completar l'actualització anual obligatòria de la Declaració de l'estat actual (DEA) (Annex 5).
- Full de càlcul "Registre Compostatge DEA" que facilita la recopilació de les dades requerides per a la presentació de la Declaració d'Estat Actual (DEA). Trobareu aquest full de càlcul a la web de compostatge del Consell Comarcal.
- Manual de la *Formació de capacitat per dur a terme el seguiment dels compostadors* realitzada el maig de 2026, el podeu sol·licitar al correu electrònic compostatge@altemporda.cat.

6. Continuació mitjançant contractació externa

Si s'opta per continuar realitzant el seguiment del compostatge mitjançant la contractació del servei a una empresa especialitzada us indiquem algunes recomanacions per al contracte, així com empreses especialitzades en seguiment del compostatge.

Recomanacions per a la contractació privada del servei:

Per a un seguiment eficaç des d'un ajuntament, és aconsellable requerir:

1. Assessorament inicial: Una primera visita presencial destinada a oferir la formació inicial a la persona compostaire i a validar el compostador que utilitzarà.
2. Visites periòdiques de control: Es recomana una visita anual per compostador.
3. Servei de resolució de dubtes: Un telèfon o correu d'atenció al ciutadà.
4. Informes de dades: Nombre de visites de seguiment realitzades, recompte i tipus de compostadors, persones servides de cada tipus de compostatge, i aportacions totals de

fracció vegetal (per poder realitzar la DEA en finalitzar l'any i calcular el retorn del cànon de residus de l'ARC).

5. Tallers de formació: és recomanable que si contracteu una empresa, pugui realitzar formacions i/o xerrades de "reforç" per mantenir la motivació dels participants.

Llistat d'empreses especialitzades:

- **Sempreviva:** Empresa de l'Alt Empordà especialitzada en permacultura, agricultura regenerativa i compostatge. Ofereixen assessorament i seguiment de processos de compostatge per transformar la matèria orgànica en un recurs que millora la fertilitat del sòl i fomenta espais més sostenibles i biodiversos.
Contacte: ivan@sempreviva.eco | www.sempreviva.eco
- **Vermican:** Especialitzats en compostatge i disposen de software per al seguiment. També disposen d'una botiga de venda de compostadors i eines relacionades.
Contacte: <https://ecompostaje.com/ca/serveis/sensibilitzacio-i-comunicacio-ambiental/campanyes-dimplantacio-i-reforc/compostatge-domestic/>
- **Entorn XXI (Serveis Ambientals):** Empresa catalana amb experiència directa en projectes de compostatge domèstic i comunitari. Ofereixen tant el seguiment tècnic com l'educació ambiental necessària per als veïns.
Contacte: info@entornxxi.com | Tel: 659 14 23 81
- **Sistemas Medioambientales (SM):** Gestió de dades i visites porta a porta per a bonificacions.
Contacte: <https://www.sistemasmedioambientales.com/ca>
- **Espai Ambiental Cooperativa / FemCompost:** realitzen assessorament i seguiment del compostatge principalment al Barcelonès.
Contacte: <https://femcompost.org/>
- **Miceli:** També es pot optar per una solució com la [App – Miceli](#) que permet als compostaries registrar les aportacions de matèria orgànica i que els ajuntaments en facin el seguiment que permeti la desgravació fiscal de la taxa de residus municipal establerta.
Contacte: [App – Miceli](#)

7. Tràmits documentals requerits per l'Agència de Residus de Catalunya

L'Agència de Residus de Catalunya requereix l'elaboració de tràmits documentals a través del seu aplicatiu SDR (Sistema Documental de Residus). Els principals tràmits a presentar són:

- **Declaració de l'Estat Actual (DEA)**
S'ha de presentar anualment, a finals d'any, mitjançant l'aplicatiu SDR de l'Agència de Residus de Catalunya, el qual facilita una guia per a la seva tramitació. Per poder omplir aquest tràmit, cal recopilar les dades necessàries a través de les visites de seguiment (Annex 5).

[Guia per a la Declaració de l'Estat Actual de recollida selectiva de residus municipals](#)

Més informació: [Pla de desplegament de la recollida selectiva de la FORM. Agència de Residus de Catalunya](#)

- **Sol·licitud de retorn de l'impost de residus**

S'ha de presentar cada any, de l'1 al 31 de març, amb les dades de l'any anterior, a través de l'aplicatiu SDR de l'Agència de Residus de Catalunya, que emet una guia orientativa amb els tipus impositius vigents.

[Guia d'orientació als ens locals sobre l'aplicació del retorn de l'impost cedit de residus assignat al fons de gestió de residus municipals per a l'any 2026](#)

el compostatge casolà

El compostatge casolà és un procés natural de transformació de les restes orgàniques en compost, un adob natural molt semblant a la terra vegetal.

Aquesta transformació la realitzen els micro-organismes (fongs, bacteris...) que es troben presents en la matèria orgànica.

Aquest procés de transformació es realitza amb l'ajut del compostador, un recipient dissenyat perquè el procés de compostatge es realitzi sense pudors, mosques o mal aspecte.

per què compostar?

- ✓ Compostar allarga la vida de l'abocador comarcal i contribueix a una gestió responsable del residu de cadascú.
- ✓ Compostar ens converteix en part de la solució i no del problema.
- ✓ Compostar evita l'emissió de CO₂, pel necessari transport dels residus a les instal·lacions de tractament. Per tant, no contribueix al canvi climàtic.
- ✓ Compostar facilita la gestió dels residus del jardí.
- ✓ Compostar és gratuït i molt senzill.
- ✓ Compostar no produeix mosques ni males olors.
- ✓ T'ensenyem a utilitzar el compostador i treure el màxim profit del compost generat per al jardí i l'hort.
- ✓ Descobreix els avantatges d'utilitzar el compost: plantes més sanes i horts més saludables.

Generalitat de Catalunya
Departament de Territori i Sostenibilitat

Agència de Residus de Catalunya

<http://compostatge.residus-altemporda.org>

C/ Nou, 48 Figueres - Tel. 972 503 088 - mambient@altemporda.cat

ELS QUAN HO LLENGAREM AL CONTENIDOR?

comencem a compostar!

Àrea de medi ambient

CONSELL COMARCAL DE L'ALT EMPORDÀ

les regles basiques

1 Col·locar el compostador directament sobre la terra, mai sobre paviment o enraïolat.

2 Barrejar a parts iguals la matèria seca i la matèria humida.

residuos de rastro, paja, paja seca, restos de poda triturada.

3 Remenar l'interior del compostador: només la capa superior (20 cm) almenys un cop per setmana.

4 Controlar la humitat: la matèria orgànica té

és imprescindible, per evitar que s'assequi durant l'estiu. Ho farem amb moderació i per aspersió, màxim 1 got d'aigua. Si es troba a l'ombra no serà necessari.

La gespa acabada de tallar i les restes fresques de l'hort contenen molta aigua, i caldrà aportar la mateixa quantitat de matèria seca per evitar problemes.

Quan el compost és madur té un color fosc o negre, fa olor de terra de bosc i al agafar-lo amb la mà no ens queda enganxat ni ens taca.

- 1 Col·locar el compostador en un lloc **ombrívol** i allunyat de les arrels dels arbres.
- 2 Estovar lleugerament la terra de sota.
- 3 Omplir el compostador amb **matèria seca a la base**, amb uns 20 cm serà suficient.
- 4 Incorporar la matèria humida i la matèria seca ja barrejades, sempre en **proporcions iguals**.
- 5 Al principi **NO** llençar-hi restes de pa, carn ni peix.
- 6 **Controlar el funcionament** del compostatge entre 2 i 4 vegades al mes.

el compost

En funció de l'època de l'any, als **7-8 mesos** d'iniciar el com-postatge, ja podrem recollir el compost.

Annex 2 - Exemple de correu per a una nova alta al servei de compostatge

Us donem la benvinguda al servei de compostatge!

Agraïm la vostra participació en la millora de la gestió dels residus del municipi. En breu contactarem amb vosaltres per concretar la visita inicial. Mentrestant, et compartim cinc consells per començar a compostar amb bon peu.

Consells per començar a compostar:

1. Munta el compostador sobre terra, mai sobre ciment o paviment. Preferiblement a l'ombra.
2. Hauràs de disposar de matèria seca: serradures, herba seca tallada petita o gespa assecada.
3. Cada vegada que llencis restes orgàniques de la llar hauràs de llençar matèria seca. La proporció adequada és 50% seca / 50% orgànica.
4. Un cop per setmana cal remenar la part superior de la matèria dins del compostador perquè s'airegi.
5. En principi llença només restes de verdures, fruites, pa, marro de cafè o restes d'infusions.

Més informació a:

[Web del Consell Comarcal de l'Alt Empordà](#)

[L'Autocompostatge \(Agència de Residus de Catalunya\)](#)

[Manual i guies de compostatge \(Agència de Residus de Catalunya\)](#)

Annex 3 - Llistat de recursos formatius disponibles

- Quadríptic ARC "El compost": [triptic compost PRINT](#)
- Díptic ARC "L'orgànica al compostador": [diptic v.pdf](#)
- Quadríptic ARC "Faig compostatge": [quadriptic v.pdf](#)
- Manual ARC "L'autocompostatge": [manual catala LOW](#)
- Dossier pedagògic Agència de Residus de Catalunya (ARC): "Aprenem a compostar":
[dossier pedagogic final.pdf](#)
- Activitats xarxa escoles verdes: [Introducció a la guia](#)
- [Manual complet mancomunitat Garraf-Penedès](#)
- [Manual de compostatge domèstic Generalitat Valenciana](#)
- Formació "mestre compostador" de composta en red:
<https://www.compostaenred.org/formacion-de-maestria-en-compostaje-de-composta-en-red/>

Annex 4 - Comprovacions per el bon funcionament del procés de compostatge

Què cal comprovar durant els seguiments?

El seguiment permet comprovar el bon funcionament del procés de compostatge i assegurar:

- a) que el compostador es mantingui actiu i en funcionament regular;
- b) que se'n faci un ús adequat pel que fa als materials admesos i no admesos;
- c) que el procés de compostatge presenti una gestió correcta d'aireig, humitat, aportacions i maduració;
- d) que el compostador mantingui una ubicació autoritzada i adequada;
- e) que l'equip es conservi en bon estat físic i estructural.

Annex 5 - Dades a recopilar durant la realització dels seguiments

Les dades requerides per a la presentació de la Declaració d'Estat Actual (d'ara endavant, DEA) són les següents:

- Població de fet (actualitzada a l'any corresponent)
- Total de visites de seguiment realitzades
- Percentatge total de població servida amb compostatge individual, comunitari i total.
- Aportació total de fracció vegetal (s'estima a partir de l'aportació de fracció orgànica).

També es recomana realitzar fotografies dels seguiments realitzats com a prova de la visita i comprovació de l'estat del compostador (per si és objecte de bonificació de la taxa municipal).

Full de càlcul "Registre Compostatge DEA"

Amb l'objectiu de facilitar la recopilació i la presentació de les dades esmentades, a la web de compostatge del Consell Comarcal trobareu el full de càlcul anomenat "Registre Compostatge DEA", que posa a disposició diferents formats per al seguiment del sistema de compostatge i la presentació de la Declaració de l'Estat Actual (DEA), entre els quals podreu escollir el que us resulti més adient.

A les següents pàgines trobareu els diferents formats que es posen a disposició.

- [illegible]

- [illegible]

- Per últim, a la tercera pestanya anomenada "Fulls de seguiment" oferim un últim format simplificat, per si es vol realitzar la recopilació de les dades de manera individualitzada, amb un full de seguiment per cada visita.

FULL DE SEGUIMENT DELS COMPOSTADORS MUNICIPALS			
Identificació del compostador			
Titular:		Tipus de compostador:	☐ Individual ☐ Comunitari
Data de la visita:		Nombre d'habitants del domicili:	
Aportacions de matèria orgànica			
Cal fer una estimació del pes d'aportacions de matèria orgànica anual, extrapolant a partir de les aportacions diàries o setmanals.			
Aportació diària (Opció A)		kg diaris x 365 dies	 Pes total anual (kg)
Aportació setmanal (Opció B)		kg setmanals x 52 setmanes	
Aportacions de matèria seca		Collita de compost	
S'estima la fracció vegetal dividint la fracció orgànica per 1,5.		Si el compostaire no ho ha pesat, cal fer una estimació en funció del volum del compostador. Es comptabilitza que si extraiem tot el compost d'un compostador ple, equivaldrien a 200 kg de compost. Així doncs, si extraiem l'equivalent a 1/2 compostador equivaldria a 100 kg de collita de compost. Si extraiem l'equivalent a 1/3 del compostador equivaldria a 70 kg de collita de compost.	
	Pes total anual (kg)		Pes total anual (kg)